

מישהו כמו גולדה מאיר, ואולי, מי יודע, כמו יובל נאמן עצמו. מה יעשה אותו מנהיג נוקשה, שלא ייכנע עוד לאמריקאים? הוא יקים עור יהודית חדשה בי בשומרון. שיהיה ברור לכולם שלי עוקם לא נחזיר את הגדה.

ואם הממשלה האמריקאית תתנגד? זה לא חשוב. יש בכיסה של ישראל 76 סנטר רים. אילו ידעה ממשלת ישראל לנצלם, היתה יכולה להכריע את הבית הלבן. מול נאבינות קולוסאלית זו, נעצרת ה נשימה מעצמה. האומנם מייחס הפרופסור, הרואה עצמו מומחה ליחסי ישראל-אמרי קה, ערך כלשהו לפיסטונייר, שעליה חתמו עשרות סנטורים בקלות-דעת עילאית. בר יודעם שאיש לא יתייחס אליה ברצינות? שאר התרופות של הפרופסור רציניות באותה מידה עצמה. כי סופו של דבר הפיתרון המוצע עדי ירו הוא להתכונן למילחמת-יחורמה עם העולם הערבי, כלי עזרה אמרי קאית, כלי תמיכה בלתי-מזוינת ומרי נית, כלי אף בעל-כחית (או בעלי חסות) אחד.

כאן נמצאת המטאמורפזה בעיצומה. נאמן הופך סטריינג'לאב, המדען-הקנאי המיסטיקן.

רבין מסתכל בעצמו בטלוויזיה (מאחוריו: דיניץ ואלי מיוזרחי) נשק למטו מדיניות —

בעזרת המימשל הצבאי הישראלי נעשה ניסיון מגוחך לשחד עם שלם

מכל הדמויות של המאה ה-20, אין דמות מאוסה יותר מזו של הקוויזלינג — האיש המשרת את השילטון הור נגד השאיפות הלאומיות של בני עמו שלו.

מכל הדמויות, זוהי גם חסרת-התכלית ביותר. בשום מקום לא הועיל הקוויזלינג לבעליו, מעבר לחשבון קצרי-טווח וקצר-רואי. בסופו של דבר נעלם הקוויזלינג יחד עם השילטון הור. שליטים נבונים הם תדרו דווקא עם לוחמי-השיחורור, והגיעו לידי שלום עימם.

האיש שנתן את שמו לכל הון — הפאר שיסט הנורווגי וירדקון קוויזלינג — נעלם יחד עם השילטון הגרמני. כל עוד היו הי

רבין עם פורד

או מדיניות למטו נשק?

מבחינה זו לא השתנה דבר בישראל ב-23 השנים האחרונות. מאז נכנס שימעון פרס כמנכ"ל למישרד-הביטחון. הנשק אי נורכש כדי לשרת מדיניות, אלא המדי ניות מתנהלת כדי לרכוש נשק.

איש לא שאל: מה בא הנשק לשרת? איך אפשר למנוע את המלחמה, המצריכה נשק זה? איזו מדיניות יש לנהל, כדי לצמצם את הצורך בנשק?

המלחמה הבאה נראתה כדבר נתון, שרק עיתוייה עדיין שרוי בספק. יצחק רבין נסע לאמריקה כדי להביא משם את הנשק הדי רוש לה. זוהי אמתי-המידה היחידה להערכת הצלחתו או כישלונו.

זכרה — יוק, אולם המטרה האמיתית של יצחק רבין בנסיעה זו לאמריקה היתה פוליטית: להקפיא את המהלכים המדיניים, לפחות עד 1977.

נראה שבכך הוא הצליח במידה רבה. שילטונו של הנשיא ג'ראלד פורד חלש עתה מכדי שיוכל לכפות את רצונו מחוץ ומבית.

הממשלה האמריקאית הבינה מייד כי הסיסמה האחרונה של ממשלת ישראל ("ל-כנס את ועידת ז'נבה") היא ריקה מתוכן. פורד ורבין הסכימו שאין כל טעם בכך. כל עוד אין ישראל מוכנה להגיש תוכנית שלום סבירה, תוך ציון הגבולות הסופיים הרצויים לה. מה גם שאין סיכוי לכנס את הוועייה בלי אש"ף.

אם לא ז'נבה, מה כן? האלטרנטיבה היחידה היא, כיום, הסדר חלקי או מלא עם ירדן.

גורל מר ממוות. כדי להתחמק מן הצורך לשאת-ולתת עם אש"ף, הכריז וחור יצחק רבין שהגבול המיוזרחי של ישראל ייקבע תוך משא-ומתן עם ירדן בלבד. ישראל גם תמכה בנסיגה של ירדן להור פיע שוב כמנהיגת הפלסטינים בגדה המ ערבית (ראה לעי).

ברוח זו ניסה פורד לחזק על רבין. הוא חזמן אותו לפגישה שלישית, בלתי מתוכננת, כדי להשיג מרבין דבר שניתן להציעו לירדן: נסיגה חלקית מן הירדן במסגרת הסדר-ביניים, או הצעה רצינית להחזרת הגדה כולה במסגרת הסכם-שלום סופי.

רבין לא יכול היה אף לחלום על הצעה כזאת. הדבר היה מביא עליו גורל מר ממוות: פירוק ממשלתו ובחירות חדשות, שבהן עלול להתערער שילטונו במדינה ובמפלגתו שלו.

התוצאה: אפס. נראה כי רבין ופורד הסכימו ביניהם על כמה מהלכי-סרק, תחי בולות דיפלומטיות ריקות שנועדו לעורר רושם כאילו יש התקדמות מדינית, בעוד הקיפאון נשאר על כנו.

הצד השלישי. רק דבר אחד לא נקבע בווישגטון, כי אינו תלוי בשני הצדדים: השלמת הערבים עם המשך הקיפאון במשך שנה שלמה נוספת.

החשבון שנעשה בלי הסורים והסובייטים עלול להתגלות, במהלך השנה, כפיסטי-נייר, שתעלה באש של מלחמה חדשה שתהיה במרחב.

יצחק רבין אינטליגנטי מדי מכדי שלא יבין זאת. הוא קיבל על עצמו הימור היסטורי: שהסורים והסובייטים לא יפתחו במלחמה ב-76. הימור דומה גרם לקודי מיו להגיע אל עבריי-פייחת.

כל כלי-התיקשורת הישראליים נרתמו למאמץ אדיר להפיח חיים חדשים בשיל-טון הירדני. להעלות על נס את הקוויזלינג גים, להוכיח באותות ובמופתים כי הפלסטיני נים הבינו סוף-סוף שצד השריף ממכה הוא מנהיגם הלאומי האמיתי.

הם לא שיכנעו אף פלסטיני אחד. הם לא שיכנעו גם את הקהילייה הבינלאומית. שראתה יותר מדי קוויזלינגים כושלים בר דורות האחרונים. אבל הם שיכנעו לפחות חלק מדעת-הקהל הישראלית, הזוקקה תמיד שוב כמנהיגת חרשה, כדי לברוח מן המציאות. ייתכן שהם שיכנעו בראש-וראשונה את ממשלת-ישראל עצמה.

מדיניות

העצים והיער

הקיפאון יישאר עז

כנו במשך 1976

אזא אם כן

יפתחו הסורים במלחמה

זוהי תופעה ישראלית: מרוב העצים אין רואים את היער. ביגלל סערות קטנות בכוס של מים דלוחים, אין רואים את ה ה הכרעות המדיניות הגורליות.

יצחק רבין חזר מארצות-הברית תוך כר קים ורעמים של סערה מלאכותית, שנגר מה עליידי פליטי-ספה עגומה. מלחמת היהודים נפתחה מחדש. הרכילות הפולי טית, הממלאה בארץ את מקומה של הפור שנות המדינית, חגגה את ניצחונה. תוך כדי כך נשכח לגמרי לשם מה נסע האיש לא מריקה, ומה עשה שם.

נשק, נשק, נשק. תופעה ישראלית שניה: הנשק עונה על הכל. כמדיה שמישהו התעניין ביכול במעשיו של רבין באמריקה, הוא התעניין בנשק. כמה דרש? כמה השיג? מה נותנים הא מריקאים? ומה לא?

גרמנים חזקים, לא היו זקוקים לו. כשפג כוחם, לא יכול היה הקוויזלינג לעזור להם.

יחד עם המושג הנורווגי "קוויזלינג" נולד המושג הצרפתי "משתף-פעולה". הוא בא להטביע אותיקין במיחצו של האיש המשתף פעולה עם הכובש הור.

כיום חיים הגרמנים בשלום ובכרית הדור קה עם הצרפתים ועם הנורווגים. כולם יחד בנים לזיכרם של הקוויזלינגים ומשתפי הפעולה.

הפה הגדול. עתה נעשה בגדה המערית בית ניסיון להקים קוויזלינגים חדשים — קוויזלינגים פלסטיניים של המלך חוסיין, המשתף פעולה עם ישראל.

משה דיין, האיש כעל הפה הגדול ביר תר במדינה, אמר את הדברים בפירוש, כדי לזכור בכותרת בעיתונות. השבוע הכ ריו: "המלך חוסיין משתף-פעולה עם המי דניות הישראלית." כך טבע סיסמה, שתע שה לה במהרה כנפיים ברחבי העולם הערבי.

המלך חוסיין ערך הצגה עלובה בעמאן — הצגה המעידה על טיב מיטרתו. הוא כינס לשיבה אחת את הפרלמנט שפורר מזמן. בישיבה זו, "הוחלט" לדחות שוב את הבר חירות בירדן, ולהמשיך בדיקטטורה הברי תי-מוסרית של המלך.

להצגה זו הוזמנו כמה נכבדים מן הגדה, עסקנים-ממונים שהביאו על עצמם זה מכבר את בוז בני-עמם. עסקנים אלה הריי מו את ידיהם, כמיצוות המלך, וחזרו הביר תה. הם נתקבלו שם בכרכה ובתלהבות עליידי המימשל הצבאי הישראלי.

יחד עימם הגיע הכסף. הברות של דינרים וזרמים שוב מעמאן אל הגדה, בניסיון לשי חד עם שלם באמצעות עסקניו.

אשלייה חדשה. הניסיון לשחד עם כדי שישכח את מאווייו הלאומיים, ולהשי ליט עליו קוויזלינגים, שאבד עליהם הכלח, גובל בגיחוך. אך מגוחך עוד יותר יחסם של השילטונות הישראליים אל ההצגה ה זאת.

פרופסור מעניק לנו דוגמה מעי שית, איך היה הוא מנהל את המשא והמתן עם המצרים.

דוגמה זו היא כלי-כך גרוטסקית, עד שכדאי להביאה, כגלעד לנאבינות לאומנית: תמורת הנסיגה מן התעלה, היה נאמן דורש: ביטול החרם הערבי וסגירת כל מישרדיו, שיחזור ישראל מתשלום כלשהו עבור מעבר אוניותיה בתעלה, פיצויים עבור רכוש היהודים במצרים, העברת כל האוכלוסיה המצרית מסיני למצרים, ער בות מצרית למעבר חופשי בבאב-אל-מאנדב, מכירת הנפט של סאודיטס לישראל והעברתו אלינו בצינור, מכירת מיי-הנילוס לישראל.

הדיספורציה בין אולטימטום כזה ובין כוחה של ישראל לכפותו — ועוד כלי עזרה אמריקאית! — היא כה עצומה, עד כי מתעוררים בשלב זה ספקות חמורים לגבי כושריה-שיפוט של הפרופסור.

בימים הקולוניאליים הטובים יכלה בריי טניה הגדולה להגיש אולטימטום מעין זה למצרים. נראה כי הפרופסור מאמין באמת ובתמים כי ישראל יכולה לקום בוקר אחד ולהחליט שהיא מעצמה עולמית, ולהתנהג ככה. המוראל הצינוי המחודש יבוא במקום כסף. אמרץ-הלב היהודי במקום נשק, וקור ממיית יהודית שתמש מיטריה מפני האיום הגרעיני הסובייטי.

נראה כי הפיסיקאי אינו מאמין בעובדות פיזיות כמו יחסי-כוחות, משאבים אנשיים וכדלדלים, ור כרומה. מאחורי המסווה של הפיסי קאי מתחבא המיסטיקן המטפיסי.

כך מגיע יובל נאמן אל יעדו של המיסטיקן הרתי: האטוקליפסה.

אם לא יקבל העם את חזונו, תבוא אחרית-הימים, מיו גוג'ימוגו. "אני מאמין באמונה שלמה..." הוא פותח. פתיחה המתאימה להצהרה הרתי, לא לחוות דעה שקולה של מדען שסוי.

"אני מאמין באמונה שלמה כי אם תימ סר הגדה לידו צבא ערבי ותוכל לשמש בטיס למיתקפה ווללת על ישראל, לא נוכל לעמוד בפני אותה מיתקפה, אלא אולי תוך הקרבה של 50 עד 100 אלף הרוגים. נוכל אולי לדרג טיוס ברוח מצדה על הירח-הכרמל, אם נסיף."

אין הפרופסור מתמודד עם האיסטראי טניה הלאומית המוצעת עליידי הדוגלים ביוזמת-שלום ישראלית כלפי הערבים ככי לל, והפלסטינים בפרט. כפי אלה נמצאים מומחים הבקאים בענייני הסיכסוך הישר אליי-ערבי לאי-שיעור יתר ממנן אולם בוומרה העיוורת של קנאי אמיתי, פוסל נאמן את כל הצעותיהם בכמה מישפטים דוגמטיים, מבלי לנתחן, וחוששני שגם מבלי להבינן.

האמת היא שמי שמכריו מלחמה על ארצות-הברית ועל העולם הערבי בעת ובעונה-אחת, כפי שנובע מדיברי נאמן, מוביל למלחמה שבה ימותו יותר מ-100 אלף בני-אדם. ולא באחרית-הימים, אלא בימינו שלנו. מצדה-על-הכרמל היא סיומה ההגיני של הדרך, שעליה מבקש נאמן להעלות את המדינה.

הסיום הוא אפוקליפטי — כמו זה שעמד לפני עיניו של ד"ר סטריינג'לאב המקורי.